

Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2022/2023

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Wydatki na szkolne potrzeby dzieci	1
Dodatkowe, płatne zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe.....	6
Zasięg zjawiska.....	6
Czynniki wpływające na finansowanie dodatkowych zajęć.....	7
Popularność różnego rodzaju płatnych zajęć dodatkowych.....	8
Deklarowana wysokość wydatków na dodatkowe, płatne zajęcia	11

Początek roku szkolnego dla osób mających dzieci w wieku szkolnym to tradycyjnie okres zwiększonych wydatków, wynikających z konieczności wyposażenia uczniów choćby w nowe przybory szkolne czy wymagane stroje, a także uiszczania różnego rodzaju obowiązkowych opłat związanych ze szkołą. Każdego roku wielu rodziców decyduje się ponadto na wysłanie swoich dzieci na dodatkowe, płatne zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe. Tegoroczne badanie¹ pokazuje zarówno, jak kształtują się, w porównaniu z poprzednimi latami, wydatki rodziców związane z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, jak i skłonność do wykupywania dzieciom dodatkowych zajęć w roku, w którym rodziny borykają się ze znacznie wyższą inflacją niż w ciągu poprzednich dwudziestu kilku lat².

WYDATKI NA SZKOLNE POTRZEBY DZIECI

Na początku roku szkolnego 2022/2023 na zaspokojenie potrzeb dzieci, które uczęszczają do szkoły podstawowej, średniej lub branżowej (zakup podręczników, przyborów, strojów, obowiązkowe opłaty, np. ubezpieczenie, czesne, internat, stancja itp.) rodziny wydały średnio 1536 zł, czyli przeciętnie o 303 zł więcej niż rok temu (125% kwoty zeszłorocznej)³. W porównaniu z poprzednim rokiem wyraźnie (o 200 zł, czyli 20% kwoty ubiegłorocznej) wzrosła także wartość mediany deklarowanych wydatków, która w tym roku wynosi 1200 zł (zob. rysunek 1). Z deklaracji badanych wynika zatem, iż na początku tego roku szkolnego przeciętne wydatki rodziców związane z potrzebami szkolnymi dzieci były znacznie wyższe niż w ostatnich latach.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (390) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 13 października 2022 roku na próbie liczącej 1041 osób (w tym: 58,3% metodą CAPI, 26,1% – CATI i 15,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

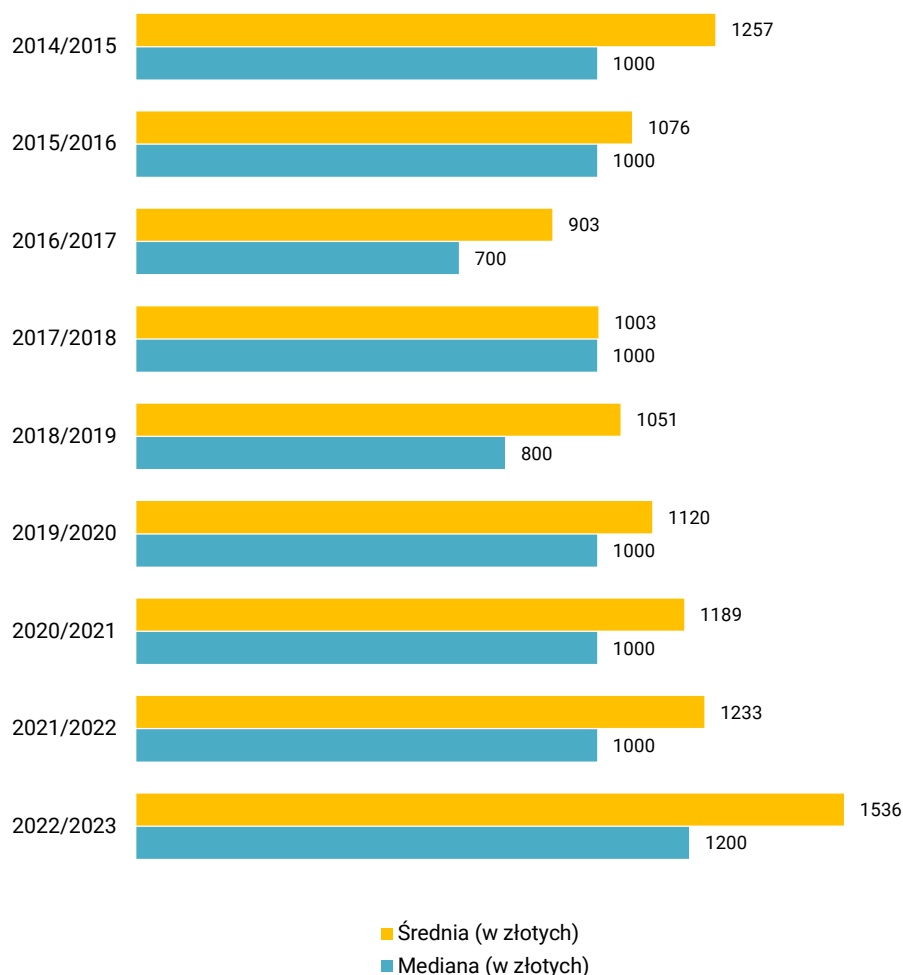
Na pytania o wydatki związane z rozpoczęciem nowego roku szkolnego odpowiadali rodzice mający dzieci w wieku szkolnym (N=225).

² <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja/-miesieczne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-od-1982-roku/>

³ Por. komunikat CBOS „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2021/2022”, listopad 2021 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. ubezpieczenie, czesne, internat, stancja)?

Ogół rodziców mających dzieci w wieku szkolnym

Porównując rok do roku wskazane przez rodziców kwoty w przedziałach, można zauważyć, iż obecnie wyraźnie przybyło deklarujących wydatki przekraczające 1500 zł (wzrost o 10 punktów procentowych do 30%), a najbardziej zmniejszyła się grupa badanych deklarujących wydatki mieszczące się w przedziale od 301 zł do 500 zł (zob. tabelę 1). Warto też dodać, iż z udzielonych przez rodziców odpowiedzi wynika, że – tak jak w poprzednich latach – najczęściej na potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023 wydawano łącznie 1000 zł (wartość modalna, którą tak jak prze rokiem wymienił co piąty badany).

TABELA 1

Wysokość wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego*	Deklaracje osób mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	N=256	N=216	N=266	N=244	N=228	N=258	N=196	N=255	N=252	N=225
w procentach										
Brak wydatków	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Do 300 zł	1	1	11	10	10	5	6	3	3	2
301–500 zł	6	10	13	25	16	24	17	16	17	8
501–800 zł	28	15	15	14	18	20	21	17	10	9
801–1000 zł	24	29	27	17	24	21	19	21	22	21
1001–1500 zł	16	20	10	8	12	10	15	10	16	11
Powyżej 1500 zł	20	17	14	10	11	14	15	18	20	30
Nieokreślone wydatki	4	7	9	16	8	6	7	15	12	19

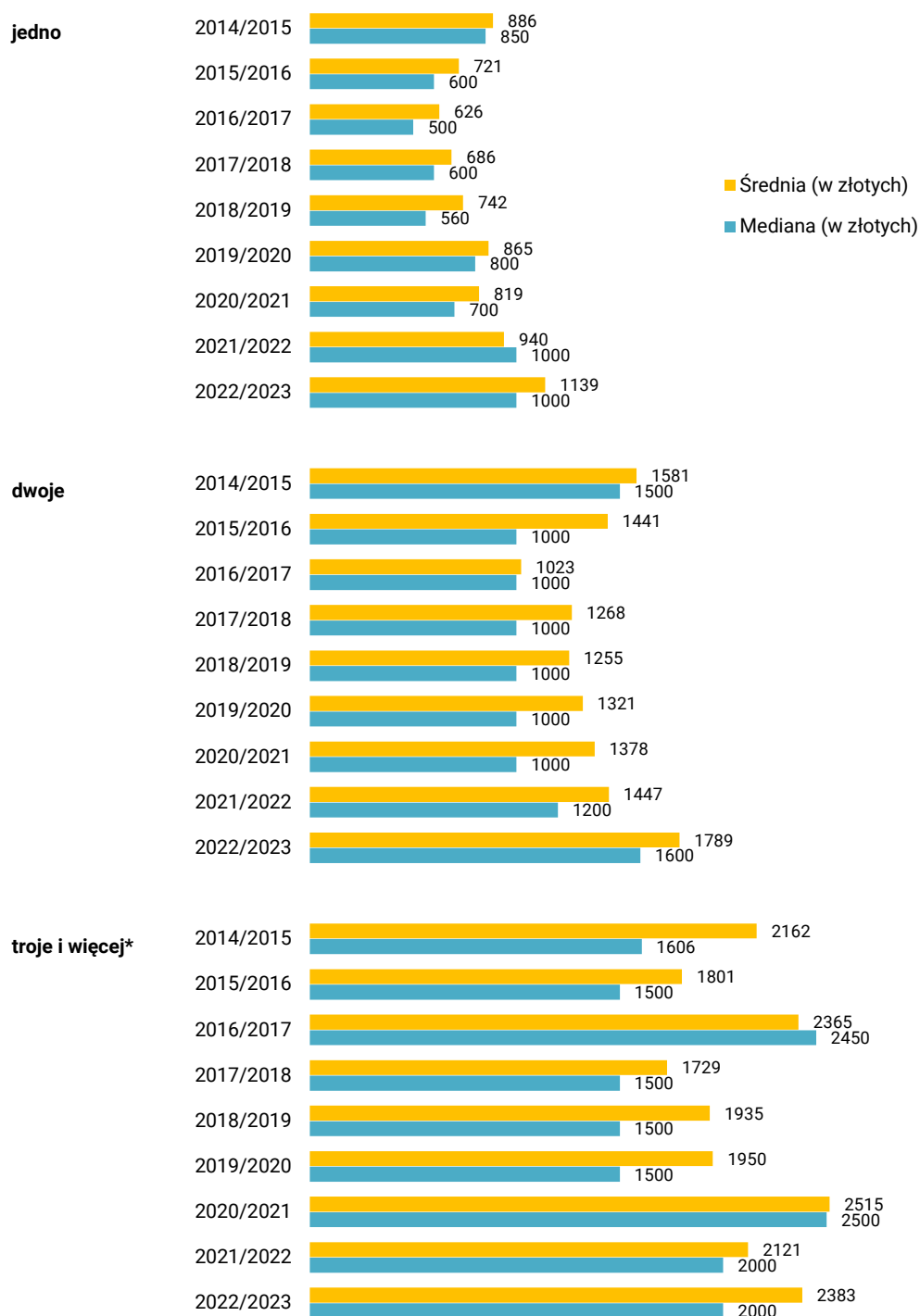
* Pytanie brzmiało: „Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję)?”

Z analiz wielozmiennowych⁴ wynika, że – tak jak w poprzednich badaniach – wysokość ogólnych kwot przeznaczanych przez rodziców na potrzeby edukacyjne dzieci w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego zależy przede wszystkim od liczby uczniów w rodzinie, a im jest ona większa, tym istotnie statystycznie wyższa jest średnia deklarowanych kwot (z uwagi na niewielką liczbę w badanej próbie do analiz połączono w jedną grupę wszystkie rodziny z co najmniej trójką dzieci w wieku szkolnym). W przypadku rodzin z jednym dzieckiem łączne wydatki na wyprawkę szkolną wyniosły na początku obecnego roku szkolnego średnio 1139 zł, łącznie dla dwojga uczniów było to średnio 1789 zł, natomiast w rodzinach z co najmniej trojgiem dzieci średnio wydano 2383 zł. Różnice widoczne są także w wysokości median wydatków szkolnych poniesionych przez poszczególne typy rodzin (odpowiednio wynoszą one: 1000 zł, 1600 zł i 2000 zł) – zob. rysunek 2. W porównaniu z ubiegłym rokiem średnie deklarowanych wydatków zwiększyły się wyraźnie we wszystkich wyróżnionych typach rodzin, a największy wzrost odnotowaliśmy w rodzinach, które musiały wyposażyć na nowy rok szkolny dwójkę dzieci. W rodzinach z dwójką dzieci w wieku szkolnym wzrosła także mediana rozkładu wydatków. Stabilizacja mediany rozkładu wydatków przy znacznym wzroście średniej w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym oraz tych, które musiały pokryć koszty związane z rozpoczęciem nowego roku szkolnego przez co najmniej trójkę dzieci, wskazuje, że inflacja i ogólny wzrost cen różnych towarów i usług mogły wpłynąć na rezygnację przez znaczną część z nich z niektórych wydatków szkolnych lub zastępowanie droższych towarów i usług tańszymi odpowiednikami.

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

RYS. 2. Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. ubezpieczenie, czesne, internat, stancja)?

Deklarowane wydatki w zależności od liczby dzieci w wieku szkolnym:

* Wyniki dotyczące rodziców mających troje lub więcej dzieci w wieku szkolnym należy interpretować ostrożnie z powodu małej ich liczebności w badanej próbie

Także biorąc pod uwagę deklarowane wydatki w przeliczeniu na jednego ucznia w rodzinie, można zauważyć ich znaczny wzrost w stosunku do danych ubiegłorocznych (zob. tabelę 2). Na początku tego roku szkolnego rodzice wydali przeciętnie – w przeliczeniu na jedno dziecko – 991 zł (średnia), czyli o 151 zł więcej niż przed rokiem (118% ubiegłorocznej kwoty). Jeszcze bardziej, bo o 250 zł zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem mediana wydatków szkolnych *per capita*, która wyniosła w tym roku 1000 zł. Najbardziej wzrosły wydatki *per capita* w rodzinach z dwójką dzieci w wieku szkolnym, a następnie – w niewiele mniejszym stopniu – wydatki rodzin, w których jest tylko jeden uczeń. Znacznie mniejszy wzrost deklarowanych wydatków w przeliczeniu na jedno dziecko odnotowaliśmy natomiast w rodzinach, które mają co najmniej trójkę dzieci w wieku szkolnym. Tak jak w poprzednich latach widać wyraźnie, że im więcej dzieci w wieku szkolnym, tym mniejsze wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko (od średnio 1139 zł w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym do 687 zł w rodzinach z co najmniej trójką dzieci). Warto jednak dodać, że istotna statystycznie jest tylko różnica średnich deklarowanych wydatków pomiędzy rodzinami, które mają co najwyżej dwójkę dzieci w wieku szkolnym, a tymi z co najmniej trójką uczniów, a ponieważ wzrost wydatków *per capita* w rodzinach z co najmniej trójką uczniów jest najmniejszy (105% ubiegłorocznej kwoty), to w porównaniu z poprzednim rokiem różnice w tym względzie zwiększyły się.

TABELA 2

Liczba dzieci w wieku szkolnym na utrzymaniu rodziny	Średnie wydatki rodziców w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym (według terminów badań)										Wydatki w roku 2022 w odniesieniu do wydatków w roku 2021
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	w złotych										
Jedno	899	886	721	626	686	742	865	819	940	1139	121%
Dwoje	731	791	721	511	634	628	660	689	723	894	124%
Troje i więcej*	668	580	488	723	521	552	573	799	652	687	105%
Ogółem	826	828	695	588	649	679	765	770	840	991	118%

* Wyniki dotyczące rodziców mających troje lub więcej dzieci w wieku szkolnym należy interpretować ostrożnie z powodu małej ich liczebności w badanej próbie

Tak jak w poprzednich latach nie ma istotnych statystycznie różnic w deklarowanych wydatkach związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w zależności od poziomu dochodów *per capita* w gospodarstwie domowym oraz od oceny warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego. Może to wskazywać, iż za deklarowanymi wydatkami rodziców w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego stoją przede wszystkim rzeczywiste potrzeby uczniów, a mniejszą rolę odgrywają możliwości finansowe rodziców. Niższe wydatki *per capita* w rodzinach z co najmniej trójką dzieci w wieku szkolnym mogą wynikać z faktu, iż dzieci „dziedziczą” po sobie lub współdzielą część wyposażenia uczniowskiego.

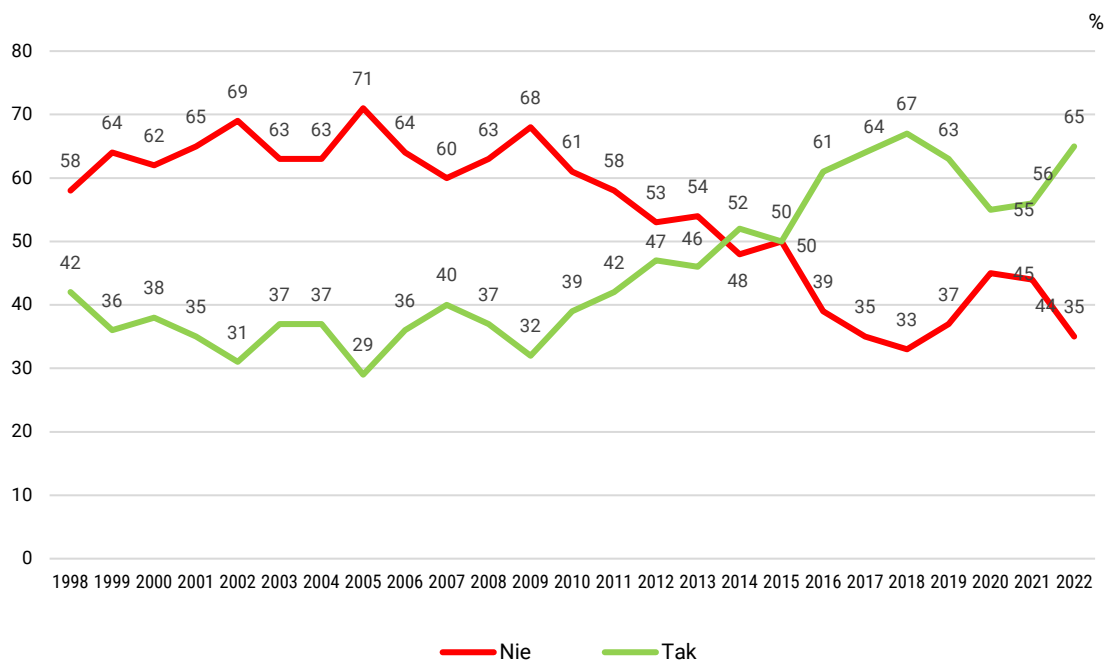
DODATKOWE, PŁATNE ZAJĘCIA EDUKACYJNE I OGÓLNOROZWOJOWE

Zasięg zjawiska

Kwestia finansowania przez rodziców mających dzieci w wieku szkolnym różnego typu zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych jest przedmiotem naszych badań od 1998 roku. Do roku 2011 dodatkowe zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe (w szkole lub poza nią) opłacała swoim dzieciom znacząca, ale pozostająca w mniejszości grupa rodziców. W roku szkolnym 2012/2013 odsetek rodziców zainteresowanych dodatkowymi, płatnymi zajęciami dla swoich dzieci zbliżył się do 50% badanej populacji, a na początku roku szkolnego 2014/2015 po raz pierwszy w historii naszych badań zamierzała to zrobić ponad połowa (52%) respondentów mających dzieci w wieku szkolnym, a w kolejnym roku taki zamiar miał co drugi rodzic. Znaczący wzrost nastąpił w roku szkolnym 2016/2017, po wprowadzeniu programu 500+, kiedy to 61% rodziców zadeklarowało, iż przynajmniej jedno z ich dzieci będzie uczęszczać na płatne zajęcia dodatkowe. W następnych latach popularność posyłania dzieci w wieku szkolnym na dodatkowe, płatne zajęcia nadal rosła i w efekcie po rozpoczęciu roku szkolnego 2018/2019 dwie trzecie (67%) rodziców twierdziło, że przynajmniej jedno z ich dzieci uczęszcza lub będzie uczęszczać w rozpoczętym roku szkolnym na takie zajęcia. Trend ten jednak się nie utrzymał i na początku roku szkolnego 2019/2020 odnotowaliśmy niewielki (o 4 punkty procentowe) spadek zainteresowania rodziców płatnymi zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci w wieku szkolnym. Rok szkolny 2020/2021, nadzwyczajny z uwagi na stan epidemii, przyniósł kontynuację trendu spadkowego, jeżeli chodzi o zasięg korzystania przez uczniów z dodatkowych płatnych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych. Mimo znaczącego spadku nadal jednak większość (55%) rodziców pytanym na początku roku szkolnego deklarowała, że któreś z ich dzieci w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać na opłacane przez nich zajęcia dodatkowe. W drugim roku pandemii nastąpiła tylko nieznaczna poprawa – na opłacanie dodatkowych zajęć w roku szkolnym 2021/2022 zdecydowało się 56% rodziców uczniów, czyli o 1 punkt procentowy więcej niż rok wcześniej. Na początku bieżącego roku szkolnego odnotowaliśmy natomiast znaczący wzrost odsetka rodziców deklarujących posyłanie lub zamiar posyłania dzieci na dodatkowe płatne zajęcia (65%, od ubiegłego roku wzrost o 9 punktów procentowych) i możemy mówić o powrocie do poziomu notowanego po wprowadzeniu programu 500+, a przed pandemią COVID-19.

Warto dodać, że – tak jak w poprzednich latach – zdecydowana większość rodziców, którzy postanowili opłacać dzieciom dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe, zamierza posłać na nie wszystkie swoje dzieci (77% z tej grupy). Odsetek rodziców, którzy zdecydowali się wszystkim swoim dzieciom w wieku szkolnym ufundować takie dodatkowe zajęcia, jest taki sam jak przed rokiem (49%). Widać zatem, że w porównaniu z poprzednim rokiem przybyło rodzin, które zdecydowały się na opłacanie dodatkowych zajęć edukacyjnych tylko wybranym dzieciom/wybranemu dziecku.

RYS. 3. Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?

Odpowiedzi osób mających dzieci w wieku szkolnym. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Czynniki wpływające na finansowanie dodatkowych zajęć

Przeprowadzane w ostatnich latach wielozmiennowe analizy statystyczne od lat wykazują, iż na decyzję o posłaniu dzieci na płatne zajęcia pozalekcyjne wpływa przede wszystkim poziom wykształcenia rodziców, a im jest on wyższy, tym szanse dzieci na korzystanie z takich zajęć są większe (zob. tabelę 3). Dodatkowe zajęcia finansuje swoim dzieciom aż 85% rodziców legitymujących się wyższym wykształceniem. Na finansowanie pozalekcyjnych zajęć decyduje się w tym roku także większość (62%) rodziców ze średnim wykształceniem i niemal połowa 48% – z zasadniczym zawodowym lub niższym. We wszystkich wyróżnionych grupach w porównaniu z poprzednim rokiem⁵ odnotowaliśmy wzrost zainteresowania tego typu zajęciami dla dzieci, przy czym w największym stopniu (wzrost o 18 punktów procentowych) dotyczy to respondentów najslabiej wykształconych (z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym lub gimnazjalnym).

⁵ Por. przypis 3.

TABELA 3

Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?	Wykształcenie rodzica		
	zasadnicze zawodowe lub niższe	średnie	wyższe
	w procentach		
Tak	48	62	85
Nie	62	38	15

W bieżącym roku szkolnym, tak jak we wcześniejszym okresie, istnieje znacznie większe prawdopodobieństwo, że z płatnych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych skorzystają dzieci mieszkające w miastach niż dzieci wiejskie. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrost deklaracji dotyczących korzystania z płatnych pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych w dużo większym stopniu odnosi się do dzieci wiejskich (wzrost o 12 punktów procentowych) niż miejskich (wzrost o 4 punkty).

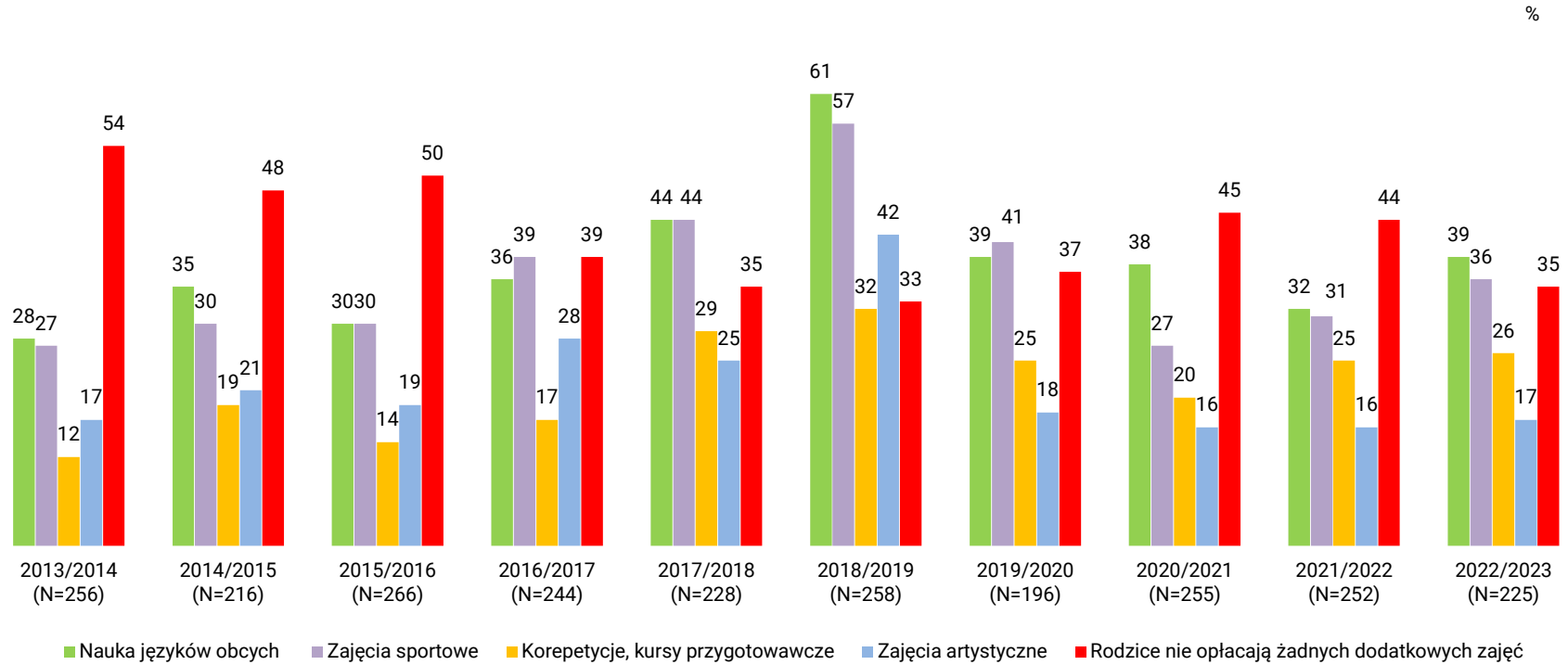
TABELA 4

Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?	Odpowiedzi respondentów według miejsca zamieszkania	
	wieś	miasto
	w procentach	
Tak	54	75
Nie	46	25

Popularność różnego rodzaju płatnych zajęć dodatkowych

Obecnie, tak jak w poprzednich latach, najpopularniejsze rodzaje płatnych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym to nauka języków obcych oraz zajęcia sportowe, które w roku szkolnym 2022/2023 finansuje lub zamierza sfinansować odpowiednio: 39% i 36% rodziców. Na trzeciej pozycji pod względem częstości wskazań ponownie uplasowały się korepetycje i kursy przygotowawcze, które w tym roku zdecydowało się opłacać dzieciom 26% rodzin, w których są uczniowie. Tradycyjnie mniej popularne są płatne zajęcia artystyczne (17%). W porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększył się odsetek rodziców deklarujących finansowanie dzieciom dodatkowej nauki języków obcych (wzrost o 7 punktów procentowych) oraz dodatkowych zajęć sportowych (wzrost o 5 punktów). Nastąpiła natomiast stabilizacja popytu na korepetycje i kursy przygotowawcze oraz zajęcia artystyczne. Warto też dodać, że o ile popularność innych rodzajów zajęć wróciła do poziomu notowanego przed pandemią COVID-19, to – mimo kolejnego wzrostu zainteresowania – dodatkowe zajęcia sportowe nadal są przez rodziców fundowane uczniom rzadziej niż w ostatnich czterech latach przed pandemią (zob. rysunek 4 i tabelę 5).

RYS. 4. Płatne zajęcia pozalekcyjne w latach 2013–2022

Deklaracje rodziców mających dzieci w wieku szkolnym. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden rodzaj zajęć

TABELA 5

Rodzaje płatnych zajęć pozalekcyjnych: *	Odpowiedzi twierdzące respondentów mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)																								
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	N=384	N=363	N=314	N=295	N=372	N=311	N=284	N=280	N=260	N=335	N=286	N=248	N=234	N=254	N=217	N=256	N=216	N=266	N=244	N=228	N=258	N=196	N=255	N=252	N=225
	w procentach																								
Nauka języków obcych	30	26	30	24	22	27	26	23	25	28	25	20	26	26	30	28	35	30	36	44	61	39	38	32	39
Zajęcia sportowe	13	11	13	14	12	17	18	13	16	16	15	16	23	21	24	27	30	30	39	44	57	41	27	31	36
Korepetycje, kursy przygotowawcze	13	8	10	9	8	8	8	7	6	11	8	12	11	9	16	12	19	14	17	29	32	25	20	25	26
Zajęcia artystyczne	7	6	6	6	8	11	9	6	12	10	12	10	15	15	16	17	21	19	28	25	42	18	16	16	17
Inne	2	1	3	2	2	2	3	1	2	2	3	2	3	2	5	4	5	3	2	5	7	6	2	3	1**
Rodzice nie opłacają żadnych dodatkowych zajęć	58	64	62	65	69	63	63	71	64	60	63	68	61	58	53	54	48	50	39	35	33	37	45	44	35

* Pytanie brzmiało: „Na jakie dodatkowo opłacane przez Pana(ią) zajęcia uczęszczają lub będą uczęszczać Pana(i) dzieci w wieku szkolnym? Czy są to:”

** Wymieniono: biofeedback, harcerstwo, zajęcia korekcyjno-logopedyczne

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden rodzaj zajęć

Deklarowana wysokość wydatków na dodatkowe, płatne zajęcia

Łączne deklарowane kwoty, jakie rodzice przeznaczają miesięcznie na finansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych dla wszystkich swoich dzieci w wieku szkolnym, charakteryzują się – jak zwykle – dużą rozpiętością (w tym roku od 50 zł do 10 000 zł miesięcznie). Średnia arytmetyczna tegorocznych deklarowanych miesięcznych wydatków wynosi 699 zł i jest ona wyższa od ubiegłorocznej o 114 zł. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły też wartości mediany i modalnej rozkładu deklarowanych wydatków. Mediana, która nie zmieniała się w latach szkolnych 2019/2020 – 2021/2022, obecnie wynosi 450 zł (wzrost o 50 złotych). Najczęściej deklarowaną kwotą na dodatkowe zajęcia jest obecnie 500 zł (wartość modalna wskazywana przez 13% badanych).

W porównaniu z rokiem ubiegłym jeszcze bardziej wzrosły średnie miesięczne wydatki na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe w przeliczeniu na jedno dziecko i obecnie wynoszą one 571 zł (wzrost o 131 zł). Wzrosła także mediana miesięcznego budżetu przeznaczonego na dodatkowe zajęcia w przeliczeniu na jednego ucznia i wynosi ona 350 zł, czyli o 30 zł więcej niż przed rokiem.

TABELA 6

	Średnie miesięczne wydatki rodziców na dodatkowe zajęcia dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)										Wydatki w roku 2022 w odniesieniu do wydatków w roku 2021
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	w złotych										
Na wszystkie dzieci korzystające z zajęć	376	363	334	532	581	421	518	614	585	699	119%
Na jedno dziecko korzystające z zajęć	268	296	274	158	455	309	368	482	440	571	130%

Przeciętne wydatki rodziców mających dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej, średniej lub branżowej związane z rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023 (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. ubezpieczenie, czesne, internat, stancja) są wyraźnie wyższe od deklarowanych rok temu. Na początku tego roku szkolnego rodzice uczniów wydali średnio 1536 zł, czyli przeciętnie o 303 zł więcej niż rok temu (125% kwoty zeszłorocznej). Co oczywiste – im więcej uczniów w rodzinie, tym wyższe deklarowane wydatki (od średnio 1139 zł w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym do 2382 zł w tych, w których jest co najmniej trójka uczniów).

Na początku roku szkolnego 2022/2023 w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowaliśmy wzrost zainteresowania rodziców płatnymi zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci w wieku szkolnym. Wzrosły też deklarowane kwoty, jakie rodzice zamierzają w tym roku szkolnym przeznaczyć na dodatkowe

zajęcia (obecnie średnia planowanych łącznych miesięcznych wydatków to 699 zł, a średnia wydatków w przeliczeniu na jedno dziecko to 571 zł). Najbardziej zwiększył się popyt na płatne zajęcia językowe i sportowe. Popularność odpłatnej nauki języków obcych wzrosła w tym roku do poziomu sprzed pandemii COVID-19, a już w ubiegłym roku dotyczyło to korepetycji i kursów przygotowawczych. Nadal z kolei mniej popularne niż przed pandemią są płatne zajęcia sportowe. Jeszcze w okresie przedpandemicznym spadła natomiast popularność zajęć artystycznych i od początku roku szkolnego 2019/2020 finansuje je zbliżona część rodziców uczniów.

Opracowała

Barbara Badora